

Фест!v@л · без прјевџа

JUGOSLOVENSKI
POZORIŠNI
FESTIVAL | UŽICE | 8-14. NOVEMBAR 2015.
www.uzickopozoriste.rs
www.jpj.uzickopozoriste.rs

BROJ 8 | GODINA XX | 15. NOVEMBAR

STRUČNI ŽIRI 20. JUGOSLOVENSKOG POZORIŠNOG FESTIVALA DONEO ODLUKU

Najbolja predstava „Kazimir i Karolina“

Stručni žiri 20. Jugoslovenskog pozorišnog festivala u sastavu prof. dr Ivan Medenica, teatrolog, pozorišni kritičar - predsjednik, prof. Zlatko Sviben, reditelj, prof. dr Tatjana Dadić Dinulović, teoretičar scenskog dizajna, prof. dr Mia David Zarić, arhitekta scenograf i mr Aleksandar Pejaković, reditelj, doneo je odluku koju prenosimo u celini:

1. Nagrada **ARDALION ZA NAJBOLJU PREDSTAVU** – Ateljeu 212 iz Beograda „KAZIMIR I KAROLINA“ – većinom glasova

2. Nagrada **ARDALION ZA NAJBOLJU REŽIJU** – SNEŽANI TRIŠIĆ za predstavu „KAZIMIR I KAROLINA“ Ateljea 212 iz Beograda – jednoglasno

3. Nagrada **ARDALION ZA NAJBOLJU ŽENSKU ULOGU** – RAVNOPRAVNO JELENI ĐOKIĆ za ulogu Karoline i KATARINI ŽUTIĆ za ulogu Erne u predstavi „KAZIMIR I KAROLINA“ Ateljea 212 iz Beograda – jednoglasno

4. Nagrada **ARDALION ZA NAJBOLJU MUŠKU ULOGU** – NEBOJŠI ILIĆU za ulogu Šircingera u predstavi „KAZIMIR I KAROLINA“ Ateljea 212 iz Beograda – jednoglasno

5. Nagrada **ARDALION ZA NAJBOLJU SCENOGRAFIJU** – DARKU NEDELJKOVIĆU za predstavu „KAZIMIR I KAROLINA“ Ateljea 212 iz Beograda – većinom glasova

6. Nagrada **ARDALION ZA NAJBOLJU KOSTIMO-**

GRAFIJU – MAJI MIRKOVIĆ za predstavu „KAZIMIR I KAROLINA“ Ateljea 212 iz Beograda – većinom glasova

7. Nagrada **ARDALION ZA EPIZODNU ULOGU** – VEDRANU ŽIVOLIĆU za ulogu Hemonu u predstavi „RADNI NASLOV ANTIGONA“ Zagrebačkog kazališta mladih iz Zagreba – jednoglasno

8. Nagrada **ARDALION ZA NAJBOLJEG MLADOG GLUMCA** i Nagrada **POLITIKE «AVDO MUČINOVIĆ»** – JOVANI GAVRILOVIĆ za ulogu Eve u predstavi „RAZBIJENI KRČAG“ Jugoslovenskog dramskog pozorišta iz Beograda – većinom glasova

9. Specijalna **NAGRADA ARDALION** – Autorskom timu predstave „ŽIVOTINJSKA FARMA“ Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca za scenski dizajn predstave u celini (scenografija – Andraš Urban, kostimografija – Bjanka Ursulov, muzika – Irena Dragović Popović, oblikovanje svetla – Dalibor Fugošić) – većinom glasova

PUBLIKA ZA „SVRATI, REČE ČOVEK“

Narodno pozorište Užice
SVRATI, REČE ČOVEK ILI SAN O ZAVIČAJU.....4,64

Crnogorsko narodno pozorište Podgorice
URNEBESNA TRAGEDIJA.....4,55

Jugoslovensko dramsko pozorište Beograd
RAZBIJENI KRČAG4,53

Zagrebačko kazalište mladih Zagreb
#radninaslovantigona.....4,38

Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca Rijeka
ŽIVOTINJSKA FARMA.....4,15

Narodno pozorište Sarajevo
DIVLJE MESO.....4,03

Atelje 212 Beograd
KAZIMIR I KAROLINA.....3,96

Minut ćutanja za žrtve terorizma

Pre nego što je saopštio odluke, Stručni žiri 20. JPJ-a i prisurni novinari, odali su minutom ćutanja poštu žrtvama terorističkog napada koji se dogodio prethodnog dana u Parizu u kojem je nastradalo preko 120 ljudskih života, kao i žrtvama u terorističkom napadu u Bejrutu pre nekoliko dana kada je poginulo preko 50 ljudi.

-Stvarnost je nažalost potvrdila da je ovaj znak pitanja na sloganu festivala „No pasaran?“, opravdan. Terorizam, različiti oblici fašizma, ugrožavanje ljudskih prava i života mogu i dalje da prođu na najstravičniji način, - rekao je predsednik Stručnog žirija prof. dr Ivan Medenica.

R.P.

RAZGOVORI O PREDSTAVI I PRESS KONFERENCIJA

ZAGREBAČKO KAZALIŠTE MLADIH ZAGREB

Predstava sa merom

Andela Ramljak, kao Antigona: Kada sam prvi put pročitala tekst, videla sam da svi imaju zabavne rečenice i svi su duhoviti, osim mene. Nakon više iščitavanja, pazili smo da Antigona bude sa merom, da ne bude aktivistkinja koja samo puca na bes, agresiju, borbu za istinu. Želeli smo da ima slojeve, da je biće, žena, da se boji, da voli Hemona. Iako nikad scena između njih dvoje nije napisana, mislim da su tu kamere veoma dobro poslužile da se vidi kakav je taj odnos. Hteli smo i da ne bude kao kada čitaš Sofoklovu „Antigonu“ – svečano i pompezno, da ne bude utopijska, već cura „iz publike“. Mislim da svaka u sebi može naći Antigonu.

Sreten Mokrović, kao Kreont: Mislim da smo od početka, zahvaljujući našoj Renati i njenim prijateljima iz Argentine – Jazmin Sequeira i Luciano DelPrato, tekst neposredno primili. Kada se pročita, on je jasan i dobro komunicira sa nama i svim onim što se dešava u poslednje vreme. Pozitivno, neposredno i u prijateljskoj atmosferi smo tekst pročitali i tako i nastavili da ga radimo. Ova drama prati Sofoklovu „Antigonu“ u dramaturškom smislu gotovo doslovno. Po nekim monolozima i – direktno. Po meni, ovaj tekst je veoma duhovit, na fin i inteligentan način. Nadam se da smo i mi postigli pravu meru duhovitosti u priči koja nosi težinu vremena u kome živimo. Čisto za razmišljanje: šta bi bilo kada bi Antigona bila na Kreontovom mestu? Pa, bilo bi isto. Kreont i Antigona su dve strane iste medalje. Oboje imaju uverenja u ispravnost svojih postupaka. Samo što je Antigona žrtva i tera nas da je sažaljevamo i stajemo na njenu stranu. A i on je žrtva.

Danijel Ljuboja, kao Zborovođa: Renata je sveža, zabavna i bilo nam je super raditi sa njom. Pružili smo joj mogućnost i to se isplatilo. Između ostalog, ona ima puno iskustva sa lutkama, kao i Luciano i Jazmin, koji su se dosta bavili lutkarstvom. Sa druge strane, mi nismo imali mnogo iskustva u toj oblasti i bilo nam je jako zabavno.

Frano Mašković, kao Euridika/Zbor: Posle sinoćnjih događaja u Parizu, danas je bilo teško stati na pozornicu, jer se pitaš – šta ja sad tu mogu napraviti? Kad sam bio mlađi, imao sam tu ideju da bi pozorište moglo menjati svet. Danas više apsolutno ne verujem u to.

Bojan Munjin, selektor: Svi smo se složili da je predstava napravljena sa merom. Kada sam razgovarao sa Renatom, rekla mi je da dolazi iz – Kordobe, koja je pozorišni grad. Rekla mi je i da je tamo sve prštalo od pozorišta. Ono što se događa na ulici, mora biti i na sceni, jer se to mora reći, smatra Renata. Onda se desila vojna hunta, zbog čega je pola reditelja i glumaca pobjeglo iz Kordobe, a pola je pobijeno. Dakle, to je žena koja ima strašno iskustvo smrti vlastitih kolega, a napravila je predstavu koja je ipak nežna, sa lutkama.

Andela Ramljak, kao Antigona: Znali smo da će predstava biti interesantna mladima, ali nisu samo oni ti koji upotrebljavaju sve te medijske igrice i sprave da bi život bio lakši, dostupniji ili nakaradniji. U početku smo znali da će biti i filmska i pozorišna gluma. Lepo je to što uvek dobijamo odlične komentare, upravo od mlade publike.

Sreten Mokrović, kao Kreont: Koliko se sećam, nismo bili fokusirani ili razmišljali o tome da radimo predstavu za mlade. Oni je brzo i dobro čitaju, ali ne samo oni. Ima, naravno i ljudi, među njima i naših kolega, kojima se predstava ne sviđa. Međutim, ono što ohrabruje je to što je i večeras aplauz bio kao i predstava – relativno kratak i vrlo intenzivan.

Petar Leventić, kao Izmena/Zbor: Moj lik ide linijom manjeg otpora u kombinaciji sa strahom i neosvešćenošću, koja je kontrapunkt ovoj spoznaji koju Antigona želi. Ako spoznajesh, mislim da neminovno ideš drugim putem – to je zakon u koji verujem i koji se u životu pokazuje kao tačan. Kad prevlada strah, onda čovek kreće linijom manjeg otpora i nastaje Izmena. To je, skoro pa neminovno. Renata je htela da Izmena bude kontrapunkt – stilski i u svakom smislu Antigoni. I zato je takva.

Igor Ružić, pozorišni kritičar: Meni se čini da je ova predstava poučna, na lep način. Sve je napravljeno tako kao da će pobediti neka vrsta neke pobune, neko zlo će pasti. „Počivalo u miru“ predstavi daje potpuno drugi karakter, ona postaje cinična.

Vedran Živolić, kao Hemon/Zbor: Mi ovu predstavu inače igramo na maloj sceni za stotinak ljudi, gde je publika udaljena pet do deset metara, pa se nadam da je večeras sve tehnički bilo u redu. Što se tiče Hemona, mislim da je on, kao i Antigona, osuđen na propast. Tu je Kreont kao vrhovni vođa i kormilo zemlje i mi pored njega nemamo nikakve šanse. Možemo zaigrati na kartu sentimenta, očinstva, zdravog razuma, ali to ne prolazi. Antigona i Hemon to znaju. Ona kada odlazi u borbu, zna da joj nema spasa i to i ne radi da bi se spasila, već zbog sebe. I Hemon iz istog razloga i unutrašnjih pokretača radi neke stvari, koje ga teraju da živi. A šta je život, nego ljubav i potreba da se bude u zdravom i srećnijem životu i okolini.

Jasmin Telalović, kao Tiresija/Zbor: Obično je veoma teško u pozorištu prikazati nasilje i agresiju, a da to izgleda realno. Uvek se u tim situacijama publika pita – kako su glumci to napravili. Mi nismo mađioničari i ne volimo da skrivamo svoje trikove, videćete kako smo napravili i srušićemo iluziju. Mislim da je mnogo jače kada sami iskonstruišete zločin u svojoj glavi, samo na osnovu našeg prikazivanja čaše ili skice sa piletom. Puno je strašnije to što ćete zamisliti od svega što vam mi možemo prikazati. Mi nismo kaskaderi, naša tuča je izrežirana. Pile nema problema, kad ga lupim, ja ga lupim, ono ne oseća udarac. Zato vi ne tražite način na koji sam to izveo, već samo vidite grozotu koja se zaista događa.

Ana Milošević

Saopštenje žirija

Pre nego što je sinoć posle 23 časa, saopštio odluke Stručnog žirija 20. Jugoslovenskog pozorišnog festivala, predsednik žirija prof. dr Ivan Medenica, pročitao je saopštenje koje je Stručni žiri pripremio, a mi ga prenosimo u celini.

-Žiri 20. Jugoslovenskog pozorišnog festivala, Festivala Bez prevoda, koji je radio u sastavu Zlatko Sviben, pozorišni reditelj iz Zagreba, Tatjana Dadić Dinulović, teoretičar scenskog dizajna iz Beograda, Mia David, arhitekta i scenograf iz Beograda, Aleksandar Pejaković, pozorišni reditelj iz Banje Luke i Ivan Medenica, teatrolog i pozorišni kritičar iz Beograda kao predsednik, sa zadovoljstvom konstatuje da je festival protekao na visini koja odgovara ovom jubileju, i to kako organizaciono tako i u pogledu programa kada se sagleda kao celina. Festival je za dvadeset godina postojanja uspeo da se izbori za status jednog od vodećih pozorišnih festivala u Srbiji i regionu, da opravda aktuelni koncept upoređivanja i dijaloga između pozorišnih poetika u srodnom jezičkom i kulturnom prostoru, da postane mesto susreta i saradnje umetnika regiona, te da izgradi i saču-

va vernu publiku. Ovogodišnji slogan „Non pasaran?“ sa znakom pitanja na kraju, koji jasno problematizuje da li smo danas, zaista, spremni i sposobni da odbranimo ideale slobode, jednakosti, ljudskog integriteta..., opravdan je u pratećem programu pod nazivom Okupljani na Trgu Partizana. U ovom programu, mogli smo da vidimo i čujemo nekoliko jasno osmišljenih i uspešno ostvarenih predavanja, performansa, predstava i izložbi, te žiri zato podržava ideju da se u godinama koje

dolaze prateći programi dodatno razvijaju, kako bi se privlačila nova publika, koja možda ima i nešto drugačija interesovanja, te izostravao, problematizovao i dodatno profilisao koncept i/ili tema glavnog programa. Žiri je, nažalost, mišljenja da je ove godine, prateći program više nego glavna, takmičarska selekcija odgovarao nazivu „Non pasaran?“, sa ili bez znaka pitanja. Od selekcije s ovakvim naslovom mogla se očekivati nešto veća provokativnost i smelost, pre svega, u

umetničkom smislu, a i generalno, nezavisno od slogana, jasniji i izoštriji kriterijumi koji se ne iscrpljuju samo u ravnomernoj zastupljenosti predstava iz vodećih pozorišta regionalnih centara. S tim u vezi, voleli bismo da se na samom festivalu, na razgovorima i u pratećim programima, biltenu i drugim aktivnostima a kako je to slučaj na drugim našim i stranim velikim festivalima, malo izostrenije, produbljenije, iz različitih uglova diskutuje o samoj selekciji glavnog programa i o opštim pozorišnim prilikama u regionu. Hvala vam što ste imali strpljenja da saslušate ovih nekoliko dobronamernih i, nadamo se, konstruktivnih sugestija, te ćemo sada, pošto nam zadatak, ipak, nije procena selekcije, već predstava u toj selekciji, pročitati imena nagrađenih po mišljenju stručnog žirija.

U Užicu, 14. 11. 2015.

Ivan Medenica,
predsednik žirija

Još sto godina

Kada jedna institucija na Balkanu, kao što je to pozorišni festival u Užicu, doživi 20 godina, onda mislim da je red da tu činjenicu respektiramo s izuzetnom pažnjom, kao retku biljku ili kao malo vode na dlanu. Na ovom našem nesretnom prostoru na kojem strpljivi rad nema naročitu cenu i gde su se mnoge institucije brzopotezno gasile praktično sa zalaskom sunca ili su 'plesale samo jedno leto', trajanje jednog umetničkog festivala čitave dve decenije pravi je podvig onih koji su ga mukotrpno stvarali. Više puta smo na ovim stranicama spominjali važnost kulture u gradu Užicu koji nema tu sreću da bude metropola,

da nema novac i resurse u izobilju i stoga je užički festival bio i nadalje će biti projekt od strateške važnosti za ovaj grad i njegove ljude. Nakon 20 godina nakupilo se na festivalu prilično iskustva, učilo se na zadovoljstvu i podršci publike, na hrabrim pokušajima ali i na nužnim greškama. Ono što je međutim jako važno jest da je za sve ove godine stasala gotovo čitava generacija nove publike i mlada ekipa užičkih profesionalaca u kulturi koja će i ovome festivalu i svome gradu biti od koristi. To je bitno zato jer iako užički festival traje ograničeno vreme, kada se zavesa spusti krivo ga je gledati tek kao šareni spektakl ili putuju-

ći cirkus; on je deo živog tkiva grada, njegovih stanovnika, kulture i duhovnog života u kojem se odazivaju mnogi; volonteri, đaci, pozorišni radnici, publika i novinari. Ovaj festival stekao je ime, svoje simpatizere i renome jednog od tri najznačajnija festivala u Srbiji: ovu činjenicu spominjemo sa ponosom ali ponajpre s odgovornošću za ono što smo stvorili i što treba negovati i dalje. Zaključno, užički festival je sa svojih 20 godina napustio doba maloljetništva i ušao je u doba koje od njega traži odgovornost i brigu o sebi. Verujem da su svesni ovakve vrednosti svi kojima je ovaj festival na srcu. Ili, kako je jednom rekao Čarli Čaplin:

Piše: Bojan Munjin,
koselektor 20. JPF-a

“Kada sam zaista počeo voljeti sebe, prestao sam žudjeti za nekim drugačijim životom i mogao sam vidjeti da je sve što me je okruživalo ustvari bilo poziv da rastem i da se razvijam. Danas, ja to zovem zrelost.”

ANĐELA RAMLJAK, ANTIGONA

Život je pun kompromisa

Mlada glumica Anđela Ramljak, diplomirala je pre nepunih godinu dana i od nedavno je član Zagrebačkog kazališta mladih. Uloga Antigone, koju smo sinoć videli u poslednjoj festivalskoj predstavi, druga joj je u ovom pozorištu.

Koliko se u ZKM i u zagrebačkim teatrima zna za JPF u Užicu?

-Puno se priča o ovom festivalu, ne samo u ZMK-u, već i u pozorišnim krugovima uopšte u Zagrebu i Hrvatskoj. Još iz studentskih dana, čula sam od starijih kolega koji su nastupali ovde da su bili veoma zadovoljni i kući se vraćali prepuni utisaka. Čula sam se i sa kolegom koji je pre par dana nastupao sa riječkom predstavom, imao je samo reči hvale za organizaciju i za divnu publiku, što je zaista i tačno. Večeras sam se i sama uverila. Kad sam izašla na scenu očarala me je koncentracija publike koja glumcu daje poseban gušt, a to se retko doživi. Večerašnja atmosfera nadmašila je moja očekivanja. Ali zaista. Dešava se da gostujemo na festivalima i da posle ne pričamo ništa o njima, ali užički JPF je itekako pominjan u teatrima u Hrvatskoj.

Ipak, bez obzira na reči hvale, da li Vam užička publika deluje pomalo „tvrdo“?

-Veoma cenim taj vid suzdržanosti. I sama sam takva. Mnogo je bolje pustiti

reakcije da se talože unutra, dopuštam sebi da ih proživljavam, a ne da ih odmah reprodukujem. To je ipak mnogo snažniji utisak. Mada za glumca to nekad može biti zamka, ako u momentu nema povratnu reakciju. Ali meni ova publika baš odgovara. Pažljiva je i tu je sa nama.

Koliko smo danas slobodni u svom mišljenju? Možemo li bez straha, kao Antigona, da ga iznesemo?

-To puno košta. Biti danas Izmena košta kao i nju samu u komadu. Danas postoji i mogućnost da, kako u Dalmaciji kažu, postaneš „gradski ridikul“, onaj koji ide ulicom i sve govori, kao dvorska luda. Dvorsku ludu uzimaju da nekoga zabavi, ali ona govori brutalnu istinu. Ono što Antigona govori svi u publici tako misle, a niko nema hrabrosti to i da kaže. S druge strane ako koračaš ka svojim principima i zaista ih živiš i proživljavaš, teško je, ali je lepše pogledati se u ogledalo. Ja, kao Anđela Ramljak, sklona sam nekakvoj vrsti kompromisa. Znam kad mogu reći i kada treba učutati. Jednostavno želim mirno živeti.

Koliko Vam znači kao glumici da na sceni možete reći i ono što ovako ne biste?

-To je tako lepo! Ovaj posao je suviše težak, fizički, psihički, mentalno, ali je takav gušt i takav dar da se popenješ na scenu i kažeš sve šta imaš. Neko je ipak napisao nešto kako treba. Vezano za ovu predstavu, meni je stvarno fascinantno kako su ovo dvoje mladih ljudi iz Argentine to napisali i stvarno je privilegija biti u ovoj predstavi. I zbog teksta i zbog kolega.

Kakva je perspektiva mladih glumaca u Hrvatskoj?

-Hrvatska je tolika kolika je, ima oko četiri miliona ljudi, a pet akademija. Godišnje izađe do 50 glumaca, a u jednom trenutku zbog lošeg proračuna za kulturu sva vrata su nam zatvorena. Ja sam imala sreće. Nekako sam pronašla svoj put i ne mogu se puno žaliti. Ali sveukupno, situacija nije sjajna. Daleko je od toga.

B. Damjanović

SRETEN MOKROVIĆ, KREONT

Otuđeni, bez kontakta sa sobom

Najstariji glumac Zagrebačkog kazališta mladih, Sreten Mokrović, komentarišući dinamiku predstave „Radni naslov Antigona“, uporedio je sa načinom našeg života.

-U jednom trenutku, verovatno je to došlo s godina, shvatio sam da je ta žurba potpuno besmislena. Osećamo se dobro i pobeđnički samo ako nešto stalno radimo, ako nas stalno zovu, ako smo hvaljeni, nagrađivani. Vremenom shvatite da vam to oduzima jednu dimenziju života, da niste samo glumac, da imate i druge potrebe, da se možete još dublje i predanije pozabaviti svojom porodicom i samim sobom. Živimo u takvom vremenu brzine i površnosti, tako smo isprogramirani da ne razmišljamo o drugima. Nametnuli su se neki prioriteti i sva

tehnička pomagala nisu nam mnogo pomogla, nego nam oduzimaju vreme. Postali smo robotizirani i otuđeni, nemamo kontakta sa sobom.

Čini mi se da je čitav 21. vek, stao u vašu večerašnju predstavu, da ništa niste izostavili!

-Danas sam ovde uključio televizor i video iste klišeje i programe kao kod nas. To je jedna manipulacija, stvaranje perfidne ovisnosti, da bi ljudi što manje razmišljali. Pitanje je kada će se stvari okrenuti na drugu stranu, važno je da se ne ulovimo u taj krug. Čovek

mora napraviti nešto za sebe, ne verujem u revolucije ali one će se dogoditi, povijest će nam se na isti način ponoviti.

Da li je Antigona, tipična predstava za vaše pozorište ili nekakav iskorak?

-ZKM je specifično kazalište, sa specifičnim predstavama u Zagrebu ali i u celoj Hrvatskoj. A ova je posebna, zahvaljujući našoj mladoj argentinskoj rediteljici, koja je donela novu energiju, nova, sveža rediteljska razrešenja. Pre nekoliko večeri smo imali premijeru „Hinkemanna“ koju je režirao Igor Torbica, sjajno

je primljena. Dugi niz godina nas prepoznaju kao odlično kazalište sa ansamblom koje može sve odigrati, od angažovanih komada, preko Šekspira, do dečjih predstava koje smo u obavezi napraviti.

Kako ste se osećali večeras pred užičkom publikom?

-Odlično, i nije mi prvi put da nastupam ovde. Igrao sam u „Budjenju proljeća“, u režiji Olivera Frlića pre pet godina i tada smo dobili nagradu za najbolju pozorišnu predstavu na festivalu.

M. Petrović

REČ KRITIKE

Mašinerija veća od nas

Pobuna kao prepoznatljivi ne samo dramski agon i danas je, ništa manje nego prije nekoliko tisuća godina, kazališno zavodljiva. Ona je u biti kazališnog, ispunjava sve kriterije da izvođačku umjetnost stavi na pijeđestal kojem se klanja publika, željna da na sceni vidi ono što sama nije u stanju ili joj za ostvarenje toga treba još po koje uznemirenje, nalik ovima koji dolaze upravo iz kazališta, jer ono tome i služi.

„Radni naslov Antigona“ Zagrebačkog kazališta mladih, osuvremenjena je verzija Sofokla koja koristi današnje načine komuniciranja zato da bi dodala izvedbi ono što klasičnim interpretacijama nedostaje. Redateljica Renata Carola Gatica obradu teksta prepustila je Jazmini Sequiera i Lucianu DelPratu, dramaturško-scenografskom timu, koji je od hladnog i analitičkog originala napravio suvremenu apoteozu pobune i otpora. Predstava je zato lako prepoznatljiva

u svakom kontekstu, jer njezine postavke funkcioniraju kao gotovo besprijekorna analiza istodobno brutalne i politički korektne suvremenosti.

„Antigona“ je istodobno i mit i realizacija mita – postavlja li je se danas kao antičku heroinu u dramskom kontekstu ona je okamenjeni lektirni artefakt, ali ukoliko se s njom danas pokuša nešto napraviti, ona mora biti na fejsbuku, lajkati i hejtati, biti nešto drugo u odnosu na original. „Radni naslov Antigona“ zato može zbuditi ili fascinirati gledatelja, pokazujući kako antički mit jest neka vrsta arhetipa primjenjivog u svakom vremenu, uz određene tehnološke i dramaturške modifikacije. „Radni naslov Antigona“ zato jest suvremena predstava koja ne samo da koristi takozvanu multimediju, nego je u nju uronjena. Pritom, i to je njezina najveća vrijednost, iz suvremene medijske tehnologije izvlači i pouke,

jer televizija i reality show ovdje nisu samo obično transponiranje, nego i punokrvni element dramske radnje. Ova i ovakva Antigona nije samo heroina koja se bori protiv pogrešnih odluka vlasti, nego i razotkriva njezine mehanizme, najprije spregu medija, novca i politike.

Renata Carola Gatica predstavu je zamislila kao reality show, gdje je Kreont ne više legitimni vladar nego moćnik koji nominalnu vlast prepušta drugima, dok sam vlada mehanizmom pokoravanja – medijima. Ulazak i izlazak iz „Teba kuće“ zapravo je ulazak i izlazak iz života, jer i sam život je u stvarnosti realityja koji živimo, dok je sve ono ostalo tek priprema – za pristajanje na medijsku manipulaciju ili smrt. Iako je funkcionalna i na primarnoj razini, onoj poznatoj iz originala, ovakva Antigona puno više funkcionira na razini medijskog opismenjavanja gledatelja, jer zadire izravno u današnje stanje stvari,

Piše: Igor Ružić

gdje su političari samo lutke na koncu kapitala, a spontane ulične demonstracije plod upornog rada na društvenim mrežama.

Zato je i manje važno kako tko od uvijek spremnog ansambla Zagrebačkog kazališta mladih igra, je li Anđela Ramljak u naslovnoj ulozi previše slikovita, ili Sreten Mokrović kao Kreont karikaturalan u pokušaju da bude opak, i kakva je emocija koju Vedran Živolić provlači kroz melankoličnog ali odlučnog Hemona. Svi oni, na ovaj ili onaj način, umiru kao pilići u mašineriji koja je veća od njih samih, čak i ako na trenutak pomisle da njome vladaju.

REČ PUBLIKE

Uvek zanimljivi i drugačiji

Isidora Ćirović, student: Dobri su bili. Nedostajalo mi je malo više muzičke buke da uzburka atmosferu, da napravi malo veću dramu. Ali dobro su izneli komad, koji bih ja prevedeno na današnjicu našu nazvala Pink vs Kurir, ili bolje Mitrović vs Rodić, sa primesama Informera.

Sladana Purić, lekar: Volim avangardno pozorište, a vrlo malo prilike imam da ga gledam. Vrlo zanimljiva postavka, dobro izabran komad da današnjicu oslika baš u potpunosti. Zanimljivo, ne dosadno i taman vremenski, ni kratko, ni dugo.

Jelena Žugić, psiholog: Mi se ne menjamo nikako. Kad je nastala Antigona, a kad je mi gledamo, doduše malo prilagođenu današnjici, ali poruka je ista. Mi, kao ljudska rasa ne menjamo se uopšte. Živimo isto kao i naši preci.

Jedino možda razmišljam malo drugačije i govorimo drugačije, ali postupamo isto.

Nebojša Marković, pravnik: ZKM uvek na festival dođe sa zanimljivom i drugačijom predstavom. Sviđa mi se što i dalje neguju

ideju avangardnog i aktivnog teatra. Dobro iznesen komad, prilagođen nama, našem mentalitetu i današnjici. Odlična gluma, zvuk, svetlo sve što je bitno da stvori veoma dobar utisak onog što se dešava na sceni.

Iva Zečević, preduzetnik: Ne leži mi ovaj vid pozorišta. Televizija i mikrofoni i razglas, neka ostanu za druge medije. Pozorište je akustika, ako glumac ima glas i stas onda je sam dovoljan bez rekvizita da prenese emociju. Možda sam ja konzervativna, ali meni je pozorište glamur, a toga u ovome nema.

B.D.

Пише: Zoran Jeremić

Svet se kaže pozorište

stvarnošću, da proradi mit, da zacvili arhetip, da shvatim da ovako nedorečen nisam usamljen u hipnotisanoj gomili.

A nekad...

Prvi put sam svojevoljno ušao u pozorište kao pubertetski klippan u razvoju da vidim gole grudi glavne glumice. Prethodno sam saslušao detaljan izveštaj ostalih klipeta iz moje družine o toj neosvojivoj teritoriji. Taj izveštaj sadržao je više detalja nego plan iskrcavanja saveznika u Normandiji. Imali su pravo. Ta glumica zaista je imala raskošan talenat.

Kad gotovo čitav život proveđe u scenografiji rod-

nog grada, onda gluma dođe kao prirodno stanje. Kad se jednom uloge podele na gradskoj sceni, tu više nema šmire. Čaršija je reditelj-apolutista.

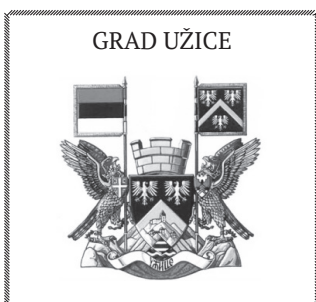
E sad, ne možeš promeniti nadimak, prvu ljubav ili prve batine, pa ni ulogu koja ti je dodeljena, ali možeš da režiraš vlastiti i tuđe živote u mašti. Šta bi bilo da je bilo... Protegneš noge od Terazija do Senjaka i usput, dok srećeš znane i manje znane sugrađane, izrežiraš hiljadu dramskih situacija sa srećnim krajem, dok pojedincima poželiš za kuma Džeka Trboseka. Pozorište služi, između ostalog, da

našu manje ili više bujnu scensku maštu disciplinuje i oplemeni. A grad koji nema svoje pozorište neizbežno vodi na palanačku magistralu, gde se vazda lamentira nad propuštenim šansama.

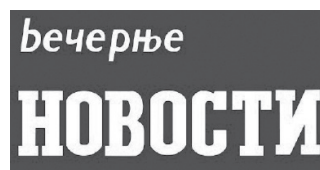
Ako ni zbog čega drugog, zbog toga je privilegija živeti u Užicu, gradu čiji je pozorišni život neretko zanimljiviji od teatarskog života mnogih prestonica, a u danima ove velike festivalske svečanosti uzbuđljiv i veliki ko život sam. Dokazalo je to i ove godine.

Smrt fašizmu, sloboda narodu!

IPU • prvi partizan •

Banca Intesa

Izdaje Savet XX Jugoslovenskog pozorišnog festivala Uziče 2015.

Uređuje redakcijski odbor: Radojka Popović - urednik, Nenad Kovačević, Verica Tucović, Mirjana Petrović, Ana Milošević, Bogdan Damnjanović, Zoran Jeremić, Igor Ružić.

Tiraž: 500 primeraka • štampa Grafoprint Uziče